

Οι διαθρησκειακές εκδηλώσεις και η παράδοσις της Εκκλησίας

Αρχιμ. π. Γεωργίου Καθηγουμένου της Ι. Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους

Η Αγία μας Ορθόδοξος Εκκλησία είναι η Εκκλησία των Προφητών, των Αποστόλων και των Πατέρων. Γι' αυτό στην Εκκλησία μας δεν αυτοσχεδιάζουμε ούτε ακολουθούμε τον λογισμό μας, αλλά «επόμεθα τοις θείοις Πατράσιν» (Δ' Οικουμενική Σύνοδος), όπως και εκείνοι ήποντο τοις αγίοις Αποστόλοις και Προφήταις.

Θα πρέπει λοιπόν και στο θέμα των διαθρησκειακών σχέσεων και εκδηλώσεων να ακολουθούμε τους Προφήτας, τους Αποστόλους και τους Πατέρας. Όπως διδάσκει και ο ιερός Ιωσήφ Βρυέννιος: « Αμήχανον άλλως την αλήθειαν γνώναι η θεολογίας άπτεσθαι μη τοις αγίοις επόμενον».

Είναι γνωστόν ότι το κήρυγμα των Προφητών ήταν κήρυγμα ανενδότου και ανυποχωρήτου αγώνος κατά κάθε μορφής αναμίξεως η θρησκευτικού συγχρωτισμού με τους περιβάλλοντας τότε τον Ισραήλ ειδωλολατρικούς λαούς. Και μόνον το παράδειγμα του προφήτου Ηλία, του οποίου κατ' αυτές εορτάζουμε την μνήμη, φθάνει να μας πείση για την αλήθεια αυτή.

Ανένδοτοι επίσης ήσαν και οι άγιοι Απόστολοι, όχι μόνον κατά των ειδωλολατρικών θρησκειών αλλά και κατά του αρνουμένου τον Χριστόν ως Θεόν ενανθρωπήσαντα και μοναδικόν Σωτήρα των ανθρώπων Ιουδαϊσμού. Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος κηρύττει: «Παν πνεύμα ο ομολογεί Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα εκ του Θεού εστί· και παν πνεύμα ο μη ομολογεί τον Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα, εκ του Θεού ουκ έστι· και τούτο εστί το του αντιχρίστου ο ακηκόατε ότι έρχεται, και εν τω κόσμω εστί ηδη» (Α' Ιωάν. 4, 2-3).

Οι άγιοι Πατέρες επίστευαν ως γνωστόν ακραδάντως ότι μόνον ο Κύριος Ιησούς Χριστός σώζει τον άνθρωπο, ότι κάθε παραχώρησις προς τις άλλες θρησκείες η αιρέσεις αποτελεί άρνησι και προδοσία του Χριστού και γι' αυτό ακυρώνει την σωτηρία των ανθρώπων.

Λογω της πίστεως αυτής οι άγιοι Πατέρες ετέλεσαν μεγάλους αγώνας κατά της ειδωλολατρίας και κατά των λεγομένων μονοθεϊστικών θρησκειών, τις οποίες θεωρούσαν εξίσου επικίνδυνες με την ειδωλολατρία και ως «μία κεκαλυμμένη ασέβεια που ευκόλως δύναται να απατήση τον νουν» (Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης).

Ετέλεσαν επίσης μεγάλους αγώνας κατά των αιρετικών παραχαράξεων της ορθής Πίστεως και υπέστησαν χάριν της Αληθείας διωγμούς, φυλακίσεις, εξορίες, βασανιστήρια και πικρούς θανάτους. Όλοι αυτοί οι άγιοι Πατέρες μακαρίζονται από την Εκκλησία ως Ομολογηταί της Ορθοδόξου Πίστεως και ισοστάσιοι με τους αγίους Μάρτυρας, παλαιούς και νέους.

Μελετώντας τους βίους των Αγίων που ήρθαν σε επαφή και συζητήσεις με τους Μουσουλμάνους, όπως ο άγιος Φώτιος και ο μαθητής του Κωνσταντίνος (μετέπειτα άγιος Κύριλλος, απόστολος των Σλάβων), ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο ιερός Γεννάδιος ο Σχολάριος, διαπιστώνουμε ότι ενώ η μουσουλμανική πλημμυρίδα απειλούσε το Βυζάντιο, οι θεοφόροι αυτοί άνδρες στις συζητήσεις τους με τους μουσουλμάνους ετόνιζαν ότι αληθής Θεός είναι ο Τριαδικός Θεός, ότι μόνος Σωτήρας των ανθρώπων είναι ο Κύριος Ιησούς Χριστός και ότι ο Μωάμεθ είναι ψευδοπροφήτης.

Τις αλήθειες αυτές υπεστήριξαν για να μην αθετήσουν την ομολογία του Χριστού και φανούν ένοχοι αρνήσεώς Του, αλλά και εξ αγάπης προς τους μουσουλμάνους μήπως τυχόν πιστεύσουν στον Χριστό και σωθούν.

Στους συγχρόνους διαλόγους δίδεται δυστυχώς η εντύπωση ότι το θέμα της Πίστεως είναι δευτερεύον η και μπορεί τελείως να παρασιωπάται, προκειμένου να επιτύχουμε πρακτικούς σκοπούς, όπως είναι η συνεργασία για την ειρήνη η την οικολογία.

Οι άγιοι Πατέρες τονίζουν ότι όπου υπάρχει αληθινή και ζώσα πίστις, δεν μπορεί να μην ομολογήται ο Τριαδικός Θεός και ο Θεάνθρωπος Χριστός. «Θρησκείαν οίδα και των δαιμόνων σέβας. Η δ' ευσέβεια, προσκύνησις της Τριάδος», γράφει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος (ποίημα ΛΔ'). Μάλιστα ο άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης στην « Επιστολήν στηρικτικήν» γράφει προς τους υποδουλωθέντας Χριστιανούς τις παραμονές της πτώσεως της Θεσσαλονίκης, ότι εκτός από την ανάγκη τηρήσεως των εντολών του Χριστού «προ πάντων αναγκαιότερον φυλάσσειν αυτού καθαράν και ακλινή την ομολογίαν. Χωρίς γαρ τούτου τα πάντα εισί νεκρά... Ούτω χωρίς της ομολογίας της πίστεως ουδέν όφελος έσται...» και «ο δοκεί ενεργείν (χωρίς την ομολογία του Χριστού) του πονηρού εστί εξαπάτη και της πλάνης υπάρχει καρπός». Και ακόμη «ουδέ αγαθά εισίν α δοκεί ποιείν ο άπιστος αγαθά, πονηρία δε μάλλον και εις Θεού παραλύτησιν» (Αγ. Συμεών, αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Έργα Θεολογικά, Ανάλεκτα Βλατάδων, 1981, σελ. 113).

Η πίστις και ομολογία των αγίων Πατέρων περί της μοναδικότητος της σωτηρίας δια του Κυρίου Ιησού Χριστού, του ενός της Αγίας Τριάδος, απηχεί την διδασκαλία του ιδίου του Κυρίου: « Εγώ ειμί η οδός και η αλήθεια και η ζωή· ουδείς έρχεται προς τον πατέρα ει μη δι' εμού» (Ιω. ιδ', 6) και «ο μη ων μετ' εμού σκορπίζει» (Λουκ. ια', 23).

Θα πρέπει να ληφθή σοβαρά υπ' όψιν ποιού και για ποιούς λόγους προωθούν τις πανθρησκειακές εκδηλώσεις:

α) **Η Υπερδύναμις που στοχεύει στην κατάκτησι του κόσμου** και επιθυμεί να κρατά τους λαούς υποτεταγμένους και χωρίς θρησκευτικούς και άλλους ανταγωνισμούς.

β) **Το Βατικανό που δι' αυτών προβάλλει τον Πάπα** ως κορυφή όχι μόνον όλων των Χριστιανών αλλά και όλων των θρησκειών. Αυτό φάνηκε και στην τελευταία εκδήλωσι της Ασσίζης.

γ) **Η Νέα Εποχή** που στοχεύει στην πανθηρσκεία και στην παγκοσμιοποίηση.

Στην προώθησι πανθηρσκειακών εκδηλώσεων συντελεί και ο πλουραλισμός που χαρακτηρίζει τον εκκοσμικευμένο σύγχρονο άνθρωπο. Ο πλουραλισμός απαγορεύει σε κάθε πίστι να διεκδικήσει το πλήρωμα της Αληθείας και να ισχυρισθί ότι είναι η μόνη οδός σωτηρίας. Σωστά παρατηρήθηκε ότι μόνο για τη δική του ιδεολογία δεν επιτρέπει ο πλουραλισμός κάποια αμφισβήτησι η σχετικοποίηση.

Το πνεύμα του θρησκευτικού πλουραλισμού εξέφραζε ο Πρόεδρος των Η.Π.Α. Αϊζενχάουερ: «είναι χρήσιμο να πιστεύης σε κάποια θρησκεία, δεν έχει σημασία σε ποια θρησκεία».

Η πρόκλησις για τους εκκλησιαστικούς άνδρες να αποδείξουν τον Χριστιανισμό χρήσιμο και αποτελεσματικό για τον εκκοσμικευμένο σύγχρονο άνθρωπο είναι προφανής. Έτσι κινδυνεύουμε να συμβιβασθούμε με το πνεύμα του κόσμου τούτου και να θυσιάσουμε την πιστότητά μας προς το Ευαγγέλιο και την αγία πατερική μας παράδοσι, οπότε και ο κατήφορος μας θα είναι συνεχής.

Αυτό έπαθαν οι ρωμαιοκαθολικοί και οι προτεστάντες.

Ο ευσεβής αλλά δοκιμασμένος λαός μας έχει ανάγκη να τον στηρίξουμε στην πατροπαράδοτο ευσέβεια. Πολλά γύρω του τον επηρεάζουν αρνητικά. Οι Χριστιανοί μας κινδυνεύουν από το διαδιδόμενο γενικότερα συγκρητιστικό πνεύμα. Ας μην τους προκαλούμε σύγχυσι και ας μη συντελούμε στην άμβλυσι της δογματικής τους ευαισθησίας με τις διαθηρσκειακές εκδηλώσεις, αλλά ας τους βοηθήσουμε να πιστεύουν ακράδαντα ότι: «Ούτος (ο Χριστός) εστίν ο λίθος ο εξουθενωθείς υφ' υμών των οικοδομούντων (των αρχόντων του Ισραήλ) ο γενόμενος εις κεφαλήν γωνίας και ουκ έστιν εν άλλω ουδενί η σωτηρία· ουδέ γαρ όνομα εστίν έτερον υπό τον ουρανόν το δεδομένον εν ανθρώποις, εν ω δει σωθήναι ημάς» (Πραξ. δ', 12).

Αντί επιλόγου και συμπεράσματος θα παραθέσω τους λόγους του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου που πρέπει να χαρακτηρίζουν κάθε Ορθόδοξο Ποιμένα: «Τα πρόβατα τα εμά της φωνής μου ακούει, ης ήκουσα παρά των θείων λογίων, ην εδιδάχθην παρά των αγίων πατέρων, ην εδίδαξα κατά πάντα καιρόν ομοίως, ου συμμορφούμενος τοις καιροίς, και διδάσκων ου παύσομαι, μεθ' ης εγεννήθην και η συναπέρχομαι» (Λόγος ΛΓ' , Προς Αρειανούς και εις εαυτόν).

ΠΗΓΗ: Περιοδικό «Παρακαταθήκη», τ.28 (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2003)

ΟΙ ΥΠΕΡΒΟΛΕΣ, ΒΕΒΑΙΑ, ΒΛΑΠΤΟΥΝ. . .

Ο μακαριστός Γέροντας Παΐσιος είπε μιά φορά που του έλεγα ότι το Πηδάλιον (= το βιβλίο με τούς ιερούς κανόνες) λέει «έτσι και έτσι»: **«Μα ευλογημένε, το πηδάλιο το λένε πηδάλιο (= τιμόνι), για να το στρίβεις όπως χρειάζεται, και να οδηγείς την εκκλησία. Αν κρατάς ακίνητο το πηδάλιο, θα ρίξεις το καράβι στα βράχια».**

Είναι γνωστός σε όλους ο ανθενωτικός Γεννάδιος ο Σχολάριος, ο πρώτος Πατριάρχης μετά την πτώση της Κωνσταντινουπόλεως, καθώς και τα αισθήματά του εναντίον του Πάπα και της παπωσύνης. Λοιπόν τον ερώτησαν οι μοναχοί του Σινά εάν πρέπει να δίδουν εις τους παρακολουθούντας την θείαν λειτουργίαν εις την Μονήν Λατίνους (παπικούς) και Αρμενίους (μονοφυσίτας), τήν Παναγίαν ως ευλογίαν . . .

Και τι τους απάντησε ο Άγιος Γεννάδιος; Όχι μόνο να τους δίδουν τον άρτον της Παναγίας, (χρησιμοποιείται στα Μοναστήρια), αλλά να τους δίδουν και αντίδωρο. **Μόνο τή θεία κοινωνία να μη τους δίδουν γιατί αυτό προϋποθέτει πλήρη κοινωνίαν πίστεως, που δεν υπάρχει. Και εξήγησε ότι αυτό είναι σύμφωνο προς την αρχαίαν τάξιν και παράδοσιν της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως. «Οί άγιώτατοι Πατριάρχαι -γράφει- ότε έλειτούργουν έορτασίμως, έρχομένους και Αρμενίους και Λατίνους και ίσταμένους μετά πάσης εύλαβείας εις τήν λειτουργίαν, ούκ έδίωκον, αλλά και άπερχομένους μετά τών όρθοδόξων και προσκυνούντας και άσπαζομένους τήν πατριαρχικήν χείρα και εύλόγουν και έδίδουν αύτοις τό αντίδωρον, ώς γάρ μαθηταί του Χριστού ούκ έξέβαλον έξω τούς εις αυτούς έρχομένους»** (Γενναδίου Σχολαρίου, Άπαντα ευρισκόμενα том 4, σελ. 201).

(από την ιστοσελίδα του π. Αντωνίου Στυλιανίδη στο διαδίκτυο).

Σημ. (ΛΜΔ) Οπωσδήποτε για το προαναφερθέν, ισχυρότερος όλων και κατευθυντήριος είναι ο λόγος του Κυρίου: **«Μή δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ».** (Ματθ. Ζ-6) Μετά απ' αυτό μιλάμε πλέον για «οικονομίες». Και πρέπει να σκεφθούμε και τα εξής προβλήματα:

1. Αν από τον συγχρωτισμό των Ορθοδόξων με τους ετεροδόξους προκαλείται στο τέλος άμβλυνση της εις τα ορθά δόγματα πίστεως των ιδίων των Ορθοδόξων. Και
2. Να λαμβάνεται υπ' όψιν ο σκανδαλισμός των πνευματικά ασθενεστέρων, παρισταμένων ή και εκ του μακρόθεν ενημερωνομένων, διά των συγχρόνων μέσων ενημέρωσης. Μάλιστα οι «ασθενέστεροι» ανήκουν σε δύο αντιθέτου σκεπτικού ομάδες: Η μία είναι πιο εκκοσμικευμένη και γιαυτό σκανδαλίζεται από τη σκληρή αντιμετώπισι των αλλοδόξων, ενώ η άλλη είναι υπερπαραδοσιακή, αρέσκεται στην αυστηρότητα, και έτσι θέλει να προβάλλεται.
3. Η περίπτωση των αιρεσιάρχων (υψηλοβάθμιων αιρετ. κληρικών) είναι διαφορετική του απλού λαού. Αυτοί δεν είναι **πλανώμενα πρόβατα αλλά λύκοι και όχι μόνο δεν πρέπει να εισέρχονται, αλλά ούτε να πλησιάζουν στην μάνδρα των προβάτων!**

Είναι σίγουρο πάντως ότι λόγω της περιπλοκότητας του θέματος, καλό είναι να κρίνουμε τα γεγονότα χωρίς να κατακρίνουμε τα πρόσωπα!

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΑΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΗ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ (ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ)

ΑΠΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΑΡΕΤΣ ΙΩΣΗΦ ΤΗΣ ΟΠΤΙΝΑ:

...Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας απαιτεί οπωσδήποτε από κάθε ετερόδοξο πού θέλει να γίνει μέλος της ν' απαρνηθεί δημόσια, μπροστά σ' όλη την Εκκλησία, την αίρεση του και να δηλώσει πως ασπάζεται το ορθόδοξο δόγμα. Θα πρέπει να πούμε ακόμα πώς, αν επιτρεπόταν ν' αναπέμπονταν ευχές στην εκκλησία για τη σωτηρία των ψυχών των ετεροδόξων που έχουν αναπαυτεί ή, τουλάχιστο, για την ανακούφιση τους πέραν του τάφου, τότε σίγουρα η Ορθόδοξη Εκκλησία θα είχε θεσπίσει ειδικές ευχές γι' αυτούς στη θεία λειτουργία. Αντίθετα, την πρώτη Κυριακή των Νηστειών,

πού γιορτάζουμε το Θρίαμβο της Ορθοδοξίας, η αγία μας Εκκλησία αναθεματίζει, δηλ. ξεχωρίζει από το σώμα της, όλους τους αιρετικούς και τους αποστάτες της ορθόδοξης πίστης. **Και σ' αυτούς βέβαια συμπεριλαμβάνονται οι ρωμαιοκαθολικοί κι οι προτεστάντες.** Πως λοιπόν η Εκκλησία τους αναθεματίζει και ταυτόχρονα προσεύχεται γι' αυτούς;

Για πίστωση και βεβαίωση όσων είπαμε ως εδώ, θ' αναφέρουμε τα λόγια του μακαρίας μνήμης **μητροπολίτη Μόσχας Φιλάρετου** : «Είναι άλλο πράγμα να εύχεσαι για τις μη ορθόδοξες εκκλησίες, ώστε να ενωθούν με την Ορθόδοξη Εκκλησία, και άλλο να μνημονεύεις μη ορθόδοξους στα δίπτυχα, κατά τη διάρκεια της θείας ευχαριστίας. Με την αίρεση τους οι ετερόδοξοι έχουν χωριστεί από την κοινωνία με τα μυστήρια της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Κατά συνέπεια δεν μνημονεύονται στο μυστήριο της θείας ευχαριστίας, ούτε και καταχωρούνται στα δίπτυχα»...

Όταν βέβαια μιλάμε για το θέμα αυτό, έχουμε κατά νου μόνο τις κοινές προσευχές που γίνονται στην εκκλησία (δηλ. σε εκκλησιαστική σύναξη, δημόσια, όχι κατ' ανάγκη εντός ναού, – ΛΜΔ). **Αν η Ορθόδοξη Εκκλησία επέτρεπε τις προσευχές αυτές, σίγουρα θα προξενούσε πολύ μεγάλο κακό στην Ορθοδοξία.** Ας σκεφτούμε για παράδειγμα: Υπάρχουν πολλοί ορθόδοξοι χριστιανοί που είναι σταθεροί στην πίστη που ομολογούν; Οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν έχουν αδύνατη πίστη, κάτι σαν ένα πολύ μικρό σπινθήρα, πού μπορεί ανά πάσα στιγμή να εξαφανιστεί; Αν οι άνθρωποι αυτοί άκουγαν να μνημονεύονται στις ορθόδοξες εκκλησίες τα ονόματα ρωμαιοκαθολικών και προτεσταντών, υπέρ υγείας ή υπέρ αναπαύσεως, δε θά 'φταναν αβίαστα στο συμπέρασμα πως, ότι και να πιστεύεις, είναι το ίδιο; Έτσι θά 'χαμε όλο και πιο συχνές αποστασίες από την Ορθόδοξη Εκκλησία, αν όχι επίσημα, σίγουρα από άποψη νοοτροπίας. **Αυτή θα ήταν η μεγαλύτερη πλάνη.** Ο άνθρωπος που θ' απομακρυνόταν μ' αυτόν τον τρόπο από την Ορθόδοξη πίστη, δε θα μπορούσε να συνειδητοποιήσει πως είναι μόνο κατ' όνομα χριστιανός, ενώ στην πραγματικότητα δεν έχει ορθή πίστη ή δεν πιστεύει καθόλου.

Οι χριστιανοί των άλλων ομολογιών από την άλλη πλευρά, βλέποντας πώς η Ορθόδοξη Εκκλησία προσεύχεται γι' αυτούς, θά 'φταναν οπωσδήποτε στο ίδιο συμπέρασμα σχετικά με την ορθότητα όλων των δογμάτων. Κι αυτό βέβαια θ' αποθάρρυνε τους ετεροδόξους που ενδεχομένως θα ήθελαν να προσέλθουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Θα ισχυρίζονταν πως «έτσι κι αλλιώς, έστω και χωρίς να γίνουμε ορθόδοξοι, οι ορθόδοξοι προσεύχονται για μας»...

Αυτή είναι η πρακτική της Ορθόδοξης Εκκλησίας. (Αρκούν δηλ. στους ετεροδόξους), οι (γενικές) ευχές, πού διαβάζονται π.χ. όταν μνημονεύουμε ζώντας και τεθνεώτας : «φώτισον με το φως της γνώσεώς Σου τους αποστάτες της ορθοδόξου πίστεως και όσους τυφλώθηκαν από τίσ ψυχοφθόρες αιρέσεις καί ένωσε τους στην αγία Σου Αποστολική και Καθολική Εκκλησία»...

Το ότι δε θα σωθούν όλοι, είναι ολοφάνερο από τα ευαγγέλια. Περιγράφοντας τη Φοβερή Κρίση, ο Κύριος χωρίζει αποφασιστικά όλους τους ανθρώπους σε δυο στρατόπεδα. Τοποθετεί μερικούς στα δεξιά Του και τους οδηγεί στη Βασιλεία των Ουρανών, κι άλλους στ' αριστερά Του και τους στέλνει στο «πυρ το αιώνιον, το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού» (Ματθ. κε' 41). Εκείνοι πού κληρονομούν τη Βασιλεία των Ουρανών θα 'ναι οι λίγοι. Ακόμα κι από τους ορθόδοξους θα συμπεριληφθούν μόνο όσοι ζουν με πραγματικά ορθόδοξο τρόπο. Αυτό φαίνεται καθαρά από τα λόγια του ίδιου του Κυρίου : «Πολλοί είσιν οι κλητοί, ολίγοι δε εκλεκτοί» (Ματθ. κ' 16).

Αξίζει να σημειωθεί πως οι ορθόδοξοι χριστιανοί δεν ζητούν από τους καθολικούς και τους προτεστάντες να εύχονται γι' αυτούς και τους νεκρούς τους. Αντίθετα, οι τελευταίοι είναι που ζητούν συχνά από τους ορθόδοξους να κάνουν τρισάγια για τους νεκρούς τους κ.λ.π. Γιατί γίνεται αυτό; Σίγουρα οφείλεται στο φτωχό πνευματικό περιεχόμενο των ετεροδόξων δυτικών εκκλησιών...

Η εναρμόνιση των θρησκειών

π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου

Η ευθύνη της ακαδημαϊκής μας Θεολογίας

Η απολογητική της Εκκλησίας μας πρέπει να ξαναβρεί το αληθινό της περιεχόμενο και τη βασική θέση που της ανήκει δίπλα από την λατρευτική ζωή, το κήρυγμα και την κοινωνία αγάπης στα πλαίσια της όλης ζωής και δραστηριότητας του σώματος της Εκκλησίας.

Η απολογητική της Εκκλησίας μας οφείλει σήμερα όσο ποτέ άλλοτε να αποτελέσει ιδιαίτερο μέλημα στην προσπάθεια για μία ευρύτερη μόρφωση και προετοιμασία των μελλοντικών στελεχών της Εκκλησίας. Όμως διαπιστώνουμε πως αυτή την θέση δεν την συμμερίζονται οι παράγοντες εκείνοι, οι οποίοι έχουν την ευθύνη για την εκπαίδευση των θεολόγων μας.

Μεταξύ πολλών ακαδημαϊκών θεολόγων, κυριαρχεί ένα πνεύμα που στρέφεται εναντίον της εκκλησιαστικής απολογητικής. Στον χώρο των Θεολογικών μας Σχολών υψώνεται ένα περίεργο και ύποπτο μέτωπο εναντίον της άμυνας της Εκκλησίας μας. **Αποφεύγεται συστηματικά η οριοθέτηση της ορθοδόξου πίστεως και η αντιπαράθεση.**

Τόσο η οριοθέτηση όσο και η αντιπαράθεση αξιολογούνται αρνητικά, διότι, δήθεν, ιδεολογικοποιούν την πίστη. Η απολογητική διακονία δεν έχει πλέον να αντιμετωπίσει μόνο την πολεμική από μέρους των ποικίλων αιρέσεων, της παραθρησκείας και από μέρους των ανθρώπων του κόσμου τούτου, πρέπει να αντιμετωπίσει και την εναντίωση των ανθρώπων μέσα από την Εκκλησία.

Υπάρχει όμως και κάτι περισσότερο ανησυχητικό σ' αυτή την υπόθεση. Πίσω από την αρνητική στάση κρύβεται μία διαφορετική αντίληψη περί της μοναδικότητας της **χριστιανικής Εκκλησίας και της εν Χριστώ σωτηρίας.**

Κατά την αντίληψη αυτή, ο Χριστός είναι μεν «η οδός», αλλά αυτή την οδό μπορούν να την βαδίσουν και άνθρωποι εκτός της χριστιανικής Εκκλησίας. Αυτό οδηγεί τους ακαδημαϊκούς αυτούς θεολόγους, όταν ομιλούν για τις διάφορες εξωχριστιανικές θρησκείες, να μην το κάνουν με κριτικό πνεύμα ούτε να καταβάλουν προσπάθεια οριοθέτησής της ορθοδόξου πίστεως. Έτσι, οι νεαροί θεολόγοι μας εκπαιδεύονται σε ένα «ουδέτερο» πνεύμα.

Αυτό το ουδέτερο πνεύμα, το οποίο σήμερα ονομάζεται «επιστημονικό» ή «αντικειμενικότητα», καλλιεργήθηκε από ακαδημαϊκούς θεολόγους πολύ πριν εμφανισθούν οι διάφορες αποκρυφιστικές, γκουρουϊστικές, νεογνωστικές ομάδες και ψυχολατρείες. Αυτό αποδεικνύεται και από εκπαιδευτικά εγχειρίδια για τους θεολόγους φοιτητές κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Όχι η οριοθέτηση η η αντιπαράθεση, αλλά η αναζήτηση «κοινών σημείων» και «κοινού θρησκευτικού εδάφους» βρίσκεται στο επίκεντρο των ενδιαφερόντων της ακαδημαϊκής μας Θεολογίας, άσχετα από το γεγονός ότι υπάρχουν και λαμπρές εξαιρέσεις.

Σύμφωνα με την νέα τάση ακαδημαϊκών μας θεολόγων, εισάγεται νέα χριστολογία και νέα εκκλησιολογία. **Γίνεται έμμεση αντιπαράβολή ανάμεσα στην «κατεστημένη» ή «ιστορική Εκκλησία», προφανώς με την «πνευματική Εκκλησία», στην οποία ανήκουν δήθεν και οι οπαδοί εξωχριστιανικών θρησκειών.** Ο Χριστός ως λογίζεται παντού, «κοιμάται» την νύκτα των θρησκειών. Δεν χρειάζεται κανείς να ενταχθεί στην «ιστορική Εκκλησία», για να γίνει μέτοχος των ενεργειών του Αγίου Πνεύματος, δηλαδή της σωτηρίας(!)

Με αυτήν την τοποθέτηση γίνεται κατανοητό γιατί μεταξύ ακαδημαϊκών μας θεολόγων κυριαρχεί η τάση αντικαταστάσεως της Θεολογίας με τη θρησκευσιολογία, πράγμα που σημαίνει ολοκληρωτική μετατόπιση του πεδίου. Στο επίκεντρο δεν τίθεται πλέον η θεία αποκάλυψη, αλλά το θρησκευτικό φαινόμενο, η θρησκευτική παράδοση, η θρησκευτική εμπειρία, το πνεύμα της θρησκείας. Έτσι, γίνεται λόγος για διαφορετικές θρησκείες που όλες κινούνται στο ίδιο έδαφος (προσδιορίζονται ψυχολογικά) και πρέπει να αξιολογούνται ως «ίσες και όμοιες».

Η τάση αυτή ακυρώνει το έργο του θεολόγου και τον μεταβάλλει σε θρησκευολόγο και μάλιστα με την έννοια ότι δεν πρέπει να εκφράζει θέση ούτε να προβαίνει σε αντιπαράθεση, αλλά να μένει «αντικειμενικός παρατηρητής», δηλαδή να εγκαταλείπει κάθε σταθερό και εκ των προτέρων προσδιορισμένο πνευματικό έδαφος.

Αυτή η τάση «πέρασε» στην Αμερική και στην Ευρώπη κατά τον περασμένο αιώνα με την παρουσία Ινδών γκουρού στο «Κοινοβούλιο των Θρησκειών» (Σικάγο 1893) και με τη Θεοσοφία της Ε.Π. Μπλαβάτσκι. Στη χώρα μας ακούγονται σήμερα επίσημες φωνές, το Ποιμαντικό τμήμα της Θεολογικής Σχολής να μετονομαστεί σε θρησκευολογικό και **το μάθημα των Θρησκευτικών να αντικατασταθεί με θρησκευολογικό μάθημα**. Με αυτόν τον τρόπο η ποιμαντική της Εκκλησίας μας δέχεται επίθεση από τους υπεύθυνους λειτουργούς της Ορθοδόξου Θεολογίας.

Εναρμόνιση των θρησκειών

Η νέα τάση εναρμονίζεται κατά ένα τρόπο με την προπαγάνδα εκατοντάδων παραθρησκευτικών ομάδων που βρίσκουν απήχηση μεταξύ νέων ανθρώπων. Οι ομάδες αυτές κηρύττουν ότι δεν υπάρχει αξιολογική διάκριση ανάμεσα στις ιδέες ή σε οποιοδήποτε θρησκευτικές ή άλλες απόψεις. Δεν υπάρχει αντικειμενική διαφορά ανάμεσα στην αλήθεια και στο ψεύδος, στο καλό και στο κακό. Όλα αποτελούν εκδηλώσεις της μίας πραγματικότητας (απόλυτος μονισμός) και ποικίλλουν ανάλογα με το εξελικτικό επίπεδο του κάθε ανθρώπου, του κάθε λαού στην κάθε εποχή. Δεν χρειάζεται συνεπώς οριοθέτηση, δεν χρειάζεται αντιπαράθεση.

Αυτή η ισοπέδωση η «εναρμόνιση» των θρησκειών, των αξιών, των πολιτισμών, «περνάει» τώρα και σε νομικά κείμενα και διεθνείς συμβάσεις και τείνει να κατοχυρωθεί ως «διεθνές δίκαιο». Επίλεκτα στελέχη του ΟΗΕ και άλλων διεθνών οργανισμών ανήκουν σήμερα στο χώρο αυτό του ακατάσχετου συγκρητισμού και αποκρυφισμού και προωθούν την ιδέα της πανθρησκείας και του παν-πολιτισμού με ποικίλους τρόπους.

Από τέτοιους κύκλους καταβάλλεται σήμερα συντονισμένη προσπάθεια να καθοριστούν ενιαία και για ολόκληρη την ανθρωπότητα οι σκοποί της παιδείας («**νέα παγκόσμια εκπαίδευση**»), για να δημιουργηθεί, όπως διακηρύττουν, ένας «**νέος παγκόσμιος πολιτισμός**», μία «**νέα παγκόσμια ηθική**» και μία «**νέα παγκόσμια κοσμική πνευματικότητα**»!

Βέβαια οι επώνυμοι αυτοί παράγοντες των Διεθνών Οργανισμών, κάνουν αυτές τις σαφείς διακηρύξεις σε εσωτερικά, αποκρυφιστικά έντυπα. Στα κείμενα των Διεθνών Συμβάσεων γίνεται λόγος για διάφορους πολιτισμούς, αλλά μέσω των ενιαίων σκοπών της παιδείας επιδιώκεται η σύγκλιση των θρησκειών και πολιτισμών και η ενοποίηση του κόσμου με βάση την εναρμόνιση σε όλους τους τομείς της ζωής.

Η αποφυγή οριοθέτησεως της πίστεως, η υπογράμμιση του «κοινού εδάφους» και του «κοινού σκοπού» και «στόχου», στον οποίο «φθάνει κανείς από διαφορετικούς δρόμους», αφαιρεί από τους νέους ανθρώπους κάθε σταθερό έδαφος κάτω από τα πόδια τους και οδηγεί στην πλήρη σύγχυση και αβεβαιότητα.

* Το κείμενο αυτό εγράφη από τον μακαριστό πατέρα **Αντώνιο Αλεβιζόπουλο** στις 19.2.1992 και απετέλεσε τμήμα μιας ευρύτερης επιστολής που εστάλη τον Οκτώβριο του 1995 από τον ίδιο ως υπεύθυνο της «Υπηρεσίας Ενημερώσεως, Διαλόγου και Πολιτισμού», η οποία λειτουργούσε τότε, «Προς πρόσωπα κατέχοντα θέσεις ευθύνης στην πνευματική, κοινωνική και πολιτική ζωή του ευρύτερου ορθοδόξου χώρου». **ΠΗΓΗ: περιοδικό Παρακαταθήκη, τ.28 (Ιαν.-Φεβ. 2003).**

(Οι θέσεις αυτές της Παγκοσμιοποίησης, για την εναρμόνιση των θρησκειών, κυρίως, καθιστούν τους κληρικούς που θα τις δεχθούν ασεβείς, κατά τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό, και εκτός των άλλων, παραπλανούν τους πιστούς διότι τους οδηγούν και τους αφήνουν απροστάτευτους στο κοσμικό ή και δαιμονικό πνεύμα των άλλων «θρησκειών», ανοίγοντας έτσι το δρόμο σε κάθε κακό. -ΛΜΔ)